32e jaar. — Nr 4. Donderdag 8 Januari 1885.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt n° 37-39, te Tongeren.**

ABONNEMENT

Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **15** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 8 JANUARI.

Schoolopzieners.

Het heeft, van eerst af aan, verwondering gebaard, zelfs bij de liberalen, dat, onder het katholiek ministerie en onder de nieuwe schoolwet, de heeren schoolopzieners van den heer Van Humbeeck hun ambt bleven behouden.

Naar men thans uit goede bron verzekert, zijn het die heeren, welke, door hunne werk loosheid de uitvoering der schoolwet verhinderen, in zake der toelatingen aan de gemeenten te verleenen, om de nuttelooze gemeentescholen af te schaffen.

Welnu die handelwijze, geheel en gansch strijdig met de plichten van die ambtenaars mag, naar onze meening, door het gouvernement niet langer worden geduld.

Men herinnere zich wat er gebeurd is bij het in voege komen der ongelukswet.

Het grootste getal der schoolopzieners, die toen in dienst waren, zijn door het liberaal gouvernement zonder kemplimenten afgezet, omdat zij katholiek waren en verondersteld werden vijandig te zijn aan de uitvoering der wet.

Die veronderstelling was niet ongegrond ; doch uit de handelwijze der katholieke onderwijzers is genoeg gebleken dat de katholieke schoolopzieners waren zij niet brutaal afgesteld, geen oogenblik zouden gearzeld hebben om hun ontslag te geven, liever dan mede te werken aan de uitvoering eener wet welke tegen hun geweten streed.

Zoo handelen de liberale inspecteurs niet. Niet alleen zijn die heeren weinig genegen om de vette jaarwedden aan hun ambt verbonden te verliezen, maar daarenboven trachten zij door in dienst te blijven, het gouvernement dat hun betaalt zooveel mogelijk te dwarsboomen.

Hun geweten, meer rekbaar dan gutta-percha, verbiedt hun zoo het schijnt niet, ambtenaars te blijven onder eene wet die zij inniglijk afkeuren, ofschoon hun ambtsplicht hun de uitvoering van die wet oplegt.

Ware het anders, zij zouden zich voor het volgende dilemma bevinden :

Ofwel de wet strijdt tegen hun geweten, en dan moeten zij hunne medewerking eraan weigeren en hun ontslag geven.

Ofwel de wet strijdt tegen hun geweten niet en dan moeten zij die eerlijk helpen uitvoeren.

Het is dus geweetenloosheid welke die ambtenaars aanzet om in dienst te blijven met het doel de uitvoering der wet te bemoeilijken.

Het gouvernement heeft dus het volle recht die heeren te dwingen tot het volbrengen van hunnen ambtsplicht en, ingeval van onwil, te handelen zooals het liberaal gouvernement in 1879 heeft gehandeld, zonder zelfs aftewachten welke houding de katholieke scholopzieners tegenover de wet zouden aannemen.

Aangezien het blijkt dat de houding der schoolopzieners de eenige hinderpaal is welke zich tegen de volledige uitvoering der schoolwet verzet, *moet* en, naar wij hopen, *zal* die hinderpaal voor goed uit den weg geruimd worden.

Wereldtentoonstelling van Antwerpen.

De Wereldtentoonstelling van Antwerpen is een nieuw tijdperk ingetreden. Voor schier alle landen is de lijst der toetredingen gesloten en men is op het punt zich bezig te houden met de aanduiding der plaatsen en de versiering. Onder dit laatste opzicht munt vooral Oostenrijk uit ; reeds voor veertien dagen bestudeerde men het ontwerp van versiering, en de midden-eeuwsche stijl is nu bepaald voor de Oostenrijksche afdeeling aangenomen. Twee gedeelten dezer versiering zullen zonder twijfel de algemeene aandacht opwekken, namelijk twee hekkens in gesmeed ijzer, in den vorm van den Quinten Metsys-put, eene der merkwaardigheden van Antwerpen. Deze afsluitingen werden gemaakt voor prins EUGENIUS, onder de regeering van KAREL VI. Thans zijn zij de eigendom van het keizerlijk paleis te Weenen. Z. M. de keizer heeft ze welwillend, tijdens de tentoonstelling, afgestaan. Laat er ons bijvoegen dat dit kunstwerk 4 m. 50 breed en meer dan 7 m. hoog is.

Indien alle landen, zooals Oostenrijk, voor de versiering hunner afdeeling een eigenaardigen stijl aannemen, en bij voorkeur den nationalen stijl, zal men een prachtig geheel bekomen en bij het licht gezien zal dit een tooverachtigen oogslag opleveren.

Het groote vraagpunt van het licht was niet gemakkelijk op te lossen. Er moesten 114,52 m. 2, zoowel in het gebouw als in de tuinen, verlicht worden. Het bijzonder comiteit voor electriciteit dat te Antwerpen werkzaaam is, heeft die zending op zich genomen en deze ook met volledig welslagen ten einde gebracht. Om dat doel te bereiken, bezocht het comiteit al de huizen en al de stelsels, in Antwerpen vertegenwoordigd. Het is der tentoonstelling niet te doen een vast stelsel van electrieke verlichting te bezitten, het moge dan ook het beste zijn, 't is in 't belang der tentoonstelling zooveel stelsels te vereenigen als mogelijk. Men moet ook niet alleen het electrieke licht aannemen : elk stelsel van verlichting moet worden toegelaten. In die voorwaarden wordt de tentoonstelling der verlichting als het ware eene afzonderlijke tentoonstelling in de algemeene. Al degenen die zich met het vraagpunt der verlichting bezig houden, zullen begrijpen welk overgroot belang hierin voor hen te vinden is, en wij denken dan ook noodig de achterblijvers aan te raden zich zonder verwijl tot het uitvoerend comiteit te Antwerpen te richten ; het is nog tijd.

De doctor **Mooren** van Dusseldorf zal te Luik zijn in het *Hôtel de l'Europe*, den 9 januari aanstaande.

L'indicateur des chemins de fer, pour la période commençant le **1er janvier** est en vente chez M. COLLÉE, libraire, Grand'Place, 37-39, à Tongres.

Prix avec carte 25 centimes.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 350 paarden, 256 koeien, 18 kalveren, 28 schapen, 595 vette varkens en 1059 magere varkens.

BINNENLAND

Gedurende het afgeloopene jaar 1884, hebben de brievendragers in het post kanton Brussel 455,588 kwitantien ontvangen, eene waarde voorstellende van 5,556,625 fr. De post trok daarvoor eene taks van 57,000 fr. Gedurende denzelven tijd werden er meer dan 14,600 postmandaten uitgegeven, stellende eene waarde voor van omtrent 4 millioen frank. Er werden 229,000 mandaten uitbetaald, wier waarden 11 millioen frank beloopt. Eindelijk 654,997 handelseffecten, stellende eene waarde voor van 258 millioen frank, werden neergelegd. De beweging der fondsen beliep 1884 60 millioen frank ; de ontvangsten 51 millioen. Zij beliepen, in 1879, slechts 18 millioen.

— *Schandaal in eene kerk.* — De razende aanvallen van allerlei republiekanen en liberalen in de Kamers en gazetten, dragen al meer en meer bittere vruchten.

Het is aldus dat de godsdienstige plechtigheid in de kerk van den H. Paulus te Parys, op Kersnacht gestoort werd door eene afzichtelijke bende schoelies, die naar het Huis Gods gekomen waren om vrouwen te beleedigen. Inderdaad wanneer de meisjes hare gewone kersliederen aanhieven begon de bende te fluiten.

Daar de gezangen niet konden uitgevoerd worden, naderde de pastoor tot de ruststoorders en verzocht hen de gewijde plaats te eerbiedigen. Een tweede en scherper gefluit beantwoordde zijne vriendelijke taal ; de pastoor zou zelfs op den grond geworpen zijn geworden, zonder de hulp van eenige moedige vrouwen.

Nu trad de weerdige priester op den predikstoel maar daar ook belette het geroep, getier en gefluit hem te hooren spreken. Hij was verplicht naar beneden te komen en zich met zijne geestelijken naar de sacristij te begeven.

Er was geen policie-agent aanwezig om dit woest tooneel te beletten.

BUITENLAND

Frankrijk.

De burgelijke begraving der moeder van Louise Michel heeft gisteren morgend, om 11 uur plaats gehad. Het weder was koud en vochtig. Van 10 uur 's morgends stonden talrijke personen voor het sterfhuis. Aan de vensters der naburige huizen bemerkte men vele nieuwsgierigen. Om 11 uur werd het lijk in eenen eenvoudige lijkwagen gezet. De torloop van volk was toegenomen. Er werden roode immortelen uitgedeeld en groote roode immortelen kroonen werden op de kist gelegd.

Twee roode vlaggen en de roode banier van de *Sentinelle révolutionnaire* worden ontplooid. De stoet stelt zich in beweging en kan zich moeilijk eenen doortocht banen door de talrijke nieuwsgierigen. Achter den lijkwagen gaan drie leden van de Familie, vervolgens H. Rochefort, met ontdekte hoofden, gevolgd van de revolutionnaire groepen. Er zijn ook vrouwen in den stoet. Louise Michel woont de begraving harer moeder niet bij.

Men zegt dat zij dezen morgend weggeleid werd. De stoet richt zich naar het kerkhof Levallois-Perret. Tot hiertoe heerscht de grootste kalmte. Er was geene policie aan het sterfhuis.

Aan den hoek van den boulevard Berthier komt de stoet een troep agenten tegen. Na eenige woordenwisseling laat de policie den stoet voortrekken. Men komt op het kerkhof. Ongeveer twee duizend personen bevinden zich hier.

Er worden redevoeringen uitgesproken door Chabert, collectivist, gemeenteraadslid ; Tortelier revolutionnair ; Roche: opsteller van *l'Intransigeant* ; Ferre, vader, oud lid der Commune, die allen de eenheid der revolutionnaire partijen loven ; Digeon prijst de regeeringloosheid aan.

Men gaat vervolgens kronen neerleggen op het graf van Ferre, zoon, oud lid der Commune.

Louise Michel is om 9 uur 's morgends op nieuw in de gevangenis St Lazare opgesloten.

De kleinzoon van Naundorff, de horlogemaker van Spandau, gelijk men weet, beweerde de zoon van Lodewijk XVI te zijn en uit de gevangenis in den Tempel te zijn ontvlucht heeft eene proclamatie, gedagteekend uit Pary le Monial, in de wereld gezonden om zijne rechten op den Franschen troon te handhaven. De pretendent, Charles geheeten, rekent blijkbaar op den steun der geestelijkheid. Hij maant onder anderen Frankryk aan heil te zoeken bij de Kerk en het Heilige Hart van Jesus, waaraan hij en zijne familie zich gewijd hebben.

Te Parys werd eergisteren eene familie uit zes personen vader, moeder en vier kinderen, bestaande, na het eten van kampernoelien door hevige buikpijnen aangedaan. 's Avonds was het jongste kind een lijk. De geneesheer verklaart dat de kampernoelien vergiftigd waren. Een onderzoek is begonnen.

Te Mauves bij Tournon, meent men een triptiek te hebben ontdekt van den vermaarde vlaamsche schilder van Eyck. Van de drie eikenhoute paneelen heeft het middenstuk eene hoogte van 0,60 en eene breedte van 0,40. Op de keerzijde leest men in letters uit een tijdperk na Lodewijk XI : Triptique de Louis XI : Portrait de Charles VI. Van Eyck 9 . Op de paneelen zijn afgebeeld : des Engels boodschap aan Maria, Jesus in de krikke door de Engelen aangebeden, de aanbidding door de Wijze uit het oosten, de besnijdenis.

De dagbladen uit de fransche departementen bevatten zeer uit gebreide inlichtingen over de ongevallen die plaats gehad hebben door de overgroote massa sneeuw in de laatste dagen gevallen. Wij treffen in *Les jours de la Haute-Loire* het volgende aan :

« De sneeuw lag op sommige plaatsen zoodanig dik dat men verplicht geweest is soorten van tunnels te graven om de gemeenschap te herstellen. Een reiziger, gisteren van Terce aangekomen is verplicht geweest door een dier tunnels te gaan.

De heer Gabriel, onderwijzer te Esplantas, had zich woensdag naar de markt van Saugns begeven om aankoopen te doen voor Nieuwjaarsdag en vrijdag, ten 8 ure 's avonds, verliet hij de stad, na zijne vrienden de hand gedrukt te hebben. Het weder was hebder en de sneeuw kraakte onder den voet. Doch dra kwam er de wind zich mede bemoeien en er brak een geweldigen storm los.

Verdwaald, half blind en verstikt, riep de ongelukkige onderwijzer om hulp. Hij werd opgenomen door drie heeren, die te paard huiswaart keerden, en hem naar zijne woning voerden. Eenige uren daarna gaf hij den geest

Verleden zondag werd een jongeling van 25 jaar, de genaamde Montferrand, van het dorp Anbepine, gemeente St. Just-Malmont, in de sneeuw levenloos aangetroffen op 300 meters van zijne woning. Hij was met de vrienden laat in de herberg gebleven en ondanks den sneeuwstorm schrikkelijk woedde, wilde hij naar geene raadgeving luisteren en zette zich op weg. Door de koude aangegrepen en den adem verliezende moet hij door den wind neergeworpen zijn, zonder nog recht te kunnen komen.

Sedert verscheidene dagen doen de brievendragers van Langogne en van Neussarges hunnen dienst te paard, ten gevolge van de massa sneeuw die op sommige punten ligt.

Tusschen Chateauneuf en Langogne, bevinden zich een zeker getal reizigers die geen stap vooruit meer kunnen doen hebben sedert acht dagen. Er ontbreken niet alleen levensmiddelen, maar ook beddedekens. De reizigers zijn verplicht den nacht door te brengen op de honizobders om zich tegen de koude te beschermen. Het gerucht is verspreid dat verscheidene brievendragers en onvoorzichtige boeren de dood in den sneeuw gevonden hebben in de laatste dagen.

Spanje.

AARDBEVINGEN.

(Nadere bijzonderheden).

De ellende in het zuiden van Spanje is onbeschrijflijk, en de hulp tot nog toe ontoereikend.

Een korrespondent uit Grenada schrijt aan den Madrider *Imparcial*, dat er totaal gebrek is aan geneesheeren, en dat bij tijdige hulp honderden gered hadden kunnen worden, die nu onder de puinen bezweken zijn. De hevige wind en de sneeuwbuien maken het werk voor de commissie van onderstand, die de verschillende dorpen bezoekt, niet gemakkelijk.

Madrid, 4 januari.

Opnieuw hebben gisteren te Jaen schokken van aardbeving plaats gehad, maar zij hebben weinig schade aangericht.

Ook in de stad Capileira, gelegen in de Sierra Nevada is eene aardbeving gevoeld. Eenige personen zijn gewond.

Sedert den 25 december zijn er te Velez 32 schokken van aardbeving waargenomen.

Madrid, 4 januari.

Een dagblad van Sevilie meldt de verschijning van eenen vuurberg op de Sierra-Elvera, niet ver van Grenada ; die tijding verdient echter bevestigd te worden.

Te Malaga dreigt het gasthuis in te storten. Gisteren werd eene nieuwe aardbeving gevoeld. De schrik onder de bevolking wordt grooter en grooter.

Dezen morgend werd insgelijks een nieuwen schok gevoeld te Periana ; 5 personen zijn gedood.

Te Albunelas zijn 465 huizen vernield op 477 ; het getal dooden aldaar beloopt 102 en dit der gekwetsten 288.

Madrid, 4 januari.

De parlementaire kommissie heeft besloten voor te stellen eene leening te doen van 2 millioen pesetas, ten voordeele der slachtoffers van de aardbeving.

Te Nigordo in de provincie Grenada is eene groote kloof in den grond ontstaan, waaruit eene bron van warm water opwelt.

Het komiteit der drukpers van Madrid, heeft besloten een dagblad uit te geven ten voordeele der slachtoffers van de aardbeving en in den aard van het gekende blad *Paris-Murcie*.

Madrid, 5 januari.

De Paus heeft 40,000 fr. gezonden voor de slachtoffers der aardbeving in Andalusie.

De schade aan de hoofdkerk van Sevilie is minder groot dan men eerst dacht.

Te Grenada zijn het stadhuis en het Alhambra ongeschonden gebleven.

21 personen, die rond een dood kind waakten, werden gisteren onder de puinen van een instortend huis begraven.

Den 26 december begaf de commissie zich op weg naar Albunuelas, maar de hevige storm maakte de weg zoo gevaarlijk, dat de gidsen weigerden verder te gaan, en men voorlopig in Durcal bleef. Daar gaf de commissie bevel de weinig overgeblevene huizen neer te halen en de lijken te begraven, en zij vervolgde haren weg met het aanbreken van den volgenden dag.

Albunuelas leverde een vreeselijk schouwspel op ; de uit de ramp gerredden zwierven tusschen de puinhopen rond om hunne dierbaren te zoeken. Het getal dooden werd er op 500 geschat. De leden der commissie deden wat zij konden, en moesten hun hoofdkwartier opslaan in eene kar, daar geen der gebouwen veiligheid aanbood.

De gewonden uit die plaats en de naburige dorpen werden naar het ziekenhuis te Padul overgebracht.

Daarna bezocht de commissie Talara, Muchas, Restabal, Saleres en Melegis, en liet overal geld achter. In Zafarraya vond zij slechts twee of drie huizen overeind, en de geheele bevolking op het veld, zonder tenten, zonder beschutting en voedsel.

In dezen verschrikkelijken toestand verkeerden de meeste dorpen ; dikwijls waren de dooden nog onbegraven blijven liggen, daar de levende van konde en angst het hoofd verloren hadden. Treurig was het in Loja gesteld, erger nog te Alhama ; daar vond de commissie in een huis dat dreigde in te storten, veertig gewonden bijeen zonder verpleging, zonder voedsel. Een derde deel der huizen is ingestort, en de andere zijn onbewoonbaar. De bevolking kampeert buiten bij elkaar, de nonnen uit het Franciskaner klooster naast de bewoners der gevangenis.

Langzamerhand zal er nu wel hulp komen in den grooten nood, maar er is veel noodig. Uit het fonds voor nationale rampen is eene som van 15,000 pesetas naar Antequera gezonden, naar Torrox 2000, naar Verja 1000, naar Frigiliana, enz. 1000 pesetas. De civiele gouverneur van Grenada heeft eene inschrijving geopend, evenzoo de *Circula de la Union Mercantil*, te Madrid.

Politiek overzicht

Naar men vernemt heeft de fransche regeering voorstellen betreffende Egypte aan de mogendheden gedaan. Zoodra deze het met Frankryk eens zijn, zullen die voorstellen aan de engelsche regeering voorgelegd worden en van het onthaal dat er daar aan ten deel zal vallen, zal het afhangen of er nog eene conferentie ter oplossing van het Egyptisch vraagstuk zal worden belegd. Frankryk bevelt de Egyptische leening aan, gewaarborgd door de mogendheden, of althans tusschen al de belanghebbende regeeringen.

De heer Gladstone is zoo goed als hersteld van zijne onpasselijkheid. Men verzekert dat hij voornemens is zelf het bestuur der buitenlandsche zaken in handen te nemen en met groote krachtdadigheid te handelen in al de koloniale en internationale vraagstukken.

De Congo-conferencie heeft te Berlyn hare werkzaamheden hernomen. De commissie heeft eene zitting gehouden waarin het ontwerp van verklaring betreffende den slavenhandel goedgekeurd geworden is.

De mogendheden komen er in overeen, noch den handel in slaven noch hunne vervoering te dulden in al de streken waar zij de opperheerschappij of enkel eenigen invloed hebben.

Men meent dat de konferencie den 12 januari hare werkzaamheden zal kunnen eindigen.